Gazar byriin proletaarinar neegdegtii!

aabri 12
934
7 (1348)
N YDE koto

# Bur-Mongoliin Ynen

BK(b) N-iin Bur. Mongoliin MK BMASSR-iin TGK ba Burprofsoveediin eder byriin oorgan

## ) Namiin burmozkomiin III dugaar pleenymde

eder neegdeke moziin n III dugaar pleenym n engersen namiin TK iin tyykete jike pleeny yyleer engerke bolno. ym deere BK(b) Namiin omiin pleenymyydiin a Namiin emkiin zoril olon mal in azaliin tu namiin TK Kizkom ba zygees gargagdasan ydiin gyicedkelyyd tu )r ton jike gynzegei diigi zebleke baina. TK-iin pleenym bol tal e ba kryypaa g. m. koo lvydiigi tuskal kaariaç nladag josiigi usadka naimaagi yrgen jikeer e geze togtoobo. Ma lotor kaartaçkaar ta ka badal jerenkiideə 28 29 sen bogeed, ene turşa me kemzeegiin ton zab karuulza egebe. Manai ene josiigi kamtin azi een, kedee tockondo eg azaliin daranguilan de baiguulsan baigaa i gergdendi baidal otoriin aza yiledberiiin byiil socialiis baigu iin koişo tataka aju l jiresen tula, kaartaç kubaaka jabadaliigi ke nobotol bobo; ziita e bolzoruulza bejelyyl sen baina.

manai namiin gol bo o oron ulasaa Indyst esen aguu jike zoriigi teempeer gyicedkekiin iesen onco kemzee bii . Ene bol gancakan ko ujuu aza yileoberiigi e gesen zoriigo bişe, yystrizyylgiin yndesen iigi boiboson boidalda aşiina zebsegeer kanga ulamaas kamtiin azaluu uulka gesen gynzegei o baizal.

kaartaçkaar kubaaka kolbootoi 1928 34 onuu doki cag yje bol manai roo socialiizmiin yrgen i jabuulza, angiiin kar igi usadkaka. men tyyn koto ba kedeede socia laltiin kegzeliin del igi gesen cag yje men e bodolgonuud odoo eze, manai oron Jeren ee azaltai agraar oron indyystrizesen oron bol toskondo niigem kam kiidee liaba. SSSR bol tei deere ton tomo ke l oron bolbo. Manai ke ol odoo yjede nelieed zaltatai, enyyniigi ene a tuşaalga ba tariaa ku ka jabdalaar batalza bejee talka kaartaçkaar osi gi ekilze baisan 1928 manai ulas dotor 650 tariaan beledkegdesen aneo yjede manai ulas garta nege kakas mi yd tariaatai baina. Ker ndo beledkegdesen ny i 86 proc. emçiin azal aacaza, zebken 14 proc. e sovkoozuudaas be en baibal ene zilde be n tariaanii zebken 8 çiin azalda kabaatai ba olkooz ba sovkoozuud in ika jum. Ime bolhodoo de talkiigi kaartaç aka jabadal eeriilgee yrgiigi dyyrgee geze me tula uul josiigi usad kileemenii soveed nan n jikeer erk leze, arad aacadiin aza amidara iigi ulam byri saizaruul bolzol.

eerees kaartaçkaar talka jabadaliigi usadk ka miin TK in pleenymyn ike togtool bol maiai asiin ulam byri bekize ze kycetei bolonigi gei jikemiin ilalti gi kargu iza jike kereg bol namiin tariiçin kaar talka kubaaka baiguulza ekilke yjede dalsangnudiin zygees ag unaklin tulida kyreed guliangiigi kemzeelez m. zerlig muukai kardal gargasan baika b ling dunda ene Jabuul gerelkeşe metzer „zyyn kelberike jabadaluud er garsan baika Juma. berkeşeelnyydiin bai nam bol eeriingee bodolgigi katuugaar

bejelyylze çadasaniigi gerçelze egene.

Kaartaçkaar talka kubaaka josiigi usadkakadaa kedelmeriçen ba azalçadiin aza amidaraliin baida iigi muuduul ka. ygei, karin byri deeşeni yrgeke yyrgi gi erkilegde ke baina. Ime deerees kedelmeriçediin mal alban kaagçadiin calin kelesdgi tuskai mozo, kizaarnuu diin erke baidalda karaadaulan nemeke gesen baina. Ene jabuul gatai kolbootoi kelese calin nemeke keregte kamta 4200 mi lioon tekerig bolko bogeed, enyy nilgi odoo baigaa calin kelesende zişeze yzebel 10 proc. ilyy neme lte bolko baina. Men tyynçelen kedee azal in boro bodo igi bled keliin cengiigi deeşeni ergegdsen baina.

Kaartaçkaar talka kubaaka jaba daliigi usadkasanii gi l zoriko bol arad olonii erilgi byri saina r kangaka, keto ba kedergiin azal çadiin aza amidaraliin baidaliigi byri sain bolgoko gesen adkatai juma. Ene bol soveed sojuuziin kyce çadalai kedee azaliin keg ziin gergdendi baidai zegsenii bolon oron dotoroo socia lis baiguulalttiin orjolmo jikeer garsanii barimta bolzo ygene. B dener kycerk g bolsonii ulamaas kaartaçkaar talka kubaaka jabada ligii usadkaabdi, bidener ene abt san kemzeegeere basa nege alkam urigsaa dab kinabdi. Odoo bolhodo, kedelmer çediin calin kelesen bol azal teişe tataka gol kemze bolko bogeed, enyynii ulamaas soveediin tekerigligi bekizyylegdeke baina.

Pleenymees gargasan negee ilke togt olni bol, kedee toskon doki ulas tariin keltesyyd talak baina. MTS iin dergede baiguula gdasan ulas teriin keltesyyd bol kedee azaliin kegzeliie ceeie nileed jikeken tasaldaltai dutuu zyilvydiin baisan cag yjede baigu lagdasan bogeed, tedener tere jutuu dundasnuudtai temeceze kolkoozuudiigi zeb zamaar ketelze kolkoozuudiigi bolşovig, kolkoo zniguudiigi çanga çadaltai bolgo jo gesen garsan namiin gol zoriigi neleed sainaar gyicedkeze jiresen baina. Gebeç, ulas teriin kelesyv bol namiin emkiin ton cag zuuriin udkatai kedelmeri men baisan bogeed, tedenii urida ton jaaraita udaarna zoriigonuud tabigdasan ba gaa.

Odoo bolkodo, kedee azaliig udaridaka jabadal neleed kende bolzo, kedee azalin too tomogoyi ... janza kedelmerinyydiig udaridan ketelberiike, negen eki te kedeegiin nam soveediin emki nyydiigi baiguulaka çukala bolzoi. Tiime deerees TK pleenym bol ulas teriin keltesyydiigi engiin namiin emki bolon kubilgaka ba odoo baigaa rajoonii komitee duudtei niilyylke geze togtool gargaba.

Ene jike gyn gynzegei udkatai togtooluudiigi yrgeneer kelceze darui cagaa gyicedkekiin kemzee nyydiigi abka bogeed, tyynees gadna manai azaliin tukai namiin deede emkinyydiin togtooluudiigi ali tukai gyicedkeke taisanaa şalgaza. B.M.ASSR gi SSSR iin zyyn talada aguu kyceikeg mal azaliin yndesen baaza bolgoko gesen zoriigigi kereg deereni bejelyylke kedelmeriigi ulam er çemdyylke yje bolzoi.

Mal azaliin talaar syyliin zilde, manai respyyblike tyryyçiin ilalt tuilaza çadasan bolboç, dutuu dunda zyilyydeer nileed olon baina. Tangal a nalan ebelzelge iikeken osolcolioi baira garkajaa bolgoka tel abalgada belcekel ton muu, maliigi otondo oruulka jab dal ton sula, maliigi tatka jabadal kangaltatalgaar emkicileg dee edii baina. Buriadiin oldoo bagatai maliigi j ke olzotoi bolgo ko, mal azalaas garka tyykei edleliigi erkiin sainaar boloso ruulza, deede zergiin aşag olzotoi bolgoko ba tomo sain yylteriin maluudiigi bii bolgoko g. z. gol asuudaluud gyiced kycen dee orozo çadaagyi baina.

Ede bykii yndesen zoriigonuud diigi saitar zebleze, zokiko kan galtatai togtooluudiigi gargaka il duugaar pleenymiin gol zoriigo men.

Men III dugaar pleenymiin gol bolgoko zoriigo bol kabariin tarii ligi el-yylkiin ...

Ene kabariin tariigiigi jamarç degedyyr çanagyi udkataigaar —byke namiin emkinyydiin gol zoriigo bolno.

Makatuşaalga

# Makatuşaalgiin koonkyrsede Çitiin moziigi ilaza garkiin teləə temeceke

### Mal beledkeliin zur gaaniikid kanca liaraasaa ketelne

Mukar Şiberi n aimag odoo z liin maka beledkeliin tesebiie 102 proc, gyicedkesen baina. 1935 onii tesebte avaancaar 52 proc g oruulba.

Zarim erkim kolkoozuud bol 1935 onii tesebiigi 100 proc. kyi ter avaancaar oruulsan baina.

Zişeelkede: Cagaan Çuluutaiin somonii Leeniniin. Staaliniin ba V rosiilovliin neremz te kolkoozuud 1935 onii tesebiigi avaancaar 100 proc. gyicedkesen baina.

Cuulgiin somonii Moo'otovliin ne rete kolkooz 37 ceent. maka avaai caar tuşaaza tesebee 50 proc. gyicedkebe.

Bodonguudiin somonii Moolo tov in nerem ze te kolkooz (tyryy Budmiin) 12 c ent. maka tuşaaza 1935 onii tesebiigi 51 proc. gy cedkesen.

Erkim kolkoozuudiin kazuugaar adag geegdeze jabasan kolkoozuud elco baika jum.

Zişeelkede Konkoliin, Kuraşibe riin, Şaraldaiin somonii kolkoozuud tyynees gadna ilangayaa emçiin azaltad, maki tuşaalgiigi avaan caar oruulka jabadaliigi tasalduul zi baina.

Enyynde josotoi niite nebterel giin kedelmeri niutagiin nam so veediin emkinyyd, geegdeze jaba san emçiin azalçadiin dunda ja buulza çadaagyi deerees tus ta saldal bolno şuu.

Baga sabataaza gargadag emçiin azalçda josotoi çanga kuuliin kemzee abaza syydte kabaaduul ka jabadal sula baina,

Aimagiin maka beledkeliin kon toriin erkilegçe Kypriaanov ba tus kontoriin kedelmeriçed, ma ka beledkeliin jabuulgada josotoi opiratiiv ketelberi kolkoozuud ba somonguudta menee kyrter ege ze çadaa edii, karin kancaliiariin ud ridalga ergelzelseer baina.

Syyliin yjede aimagiin mal abalgiin baazada, abtasan malda ni kaldabarita ebeçen kyreze 20 tologoi maluud ekesen baika jum. Ene jabadal imagta abasan malaa narin sainaar arig sebeieer, eldeb kaldabarita ebeçeenees kamagaa laka jabadal suladasan deerees bolson baika jum.

Imees erle çanga kemzee aba za maka beledkeliin jabuulgigi kurdadka çukala.

Ç. Mitabiin.

### Makatuşaalgiin koonkyrsede orolcobo

KORI. Kezengiin somonii kol kooz kolkoozniguud ba emçiin azaltan bol maka tuşaalgiin tese biigi bolzoroosoo urid dyyrgel e ukal sonoskogdoson koonkyrsde oroloozo, 1934 onii tesebiigi bol zoroos urid ba 1935 onii tese biin 50 % doogo biş igi oi ijn ca ga gyicedkekiin telee temeceze. koonkyrsiin udka şinar tukai niite ebte eliin kedelmeri jabuulagda za b ina

Somon dotoroo 296 ceent. maka 1934 on dotoroo tuşaaka tesebtei jad. 301 ceent, tuşaaza, tesebee lyybgel n gyicedkebe.

Jireke 1935 ondo somon dotor ki kolkooznigguud ba emçiin azaltan bol 139 ceent. 86 kilo tuşaaka teseb ei bogeed, odo tyynii 74 c,84 kilo juu 54 proc. gi gyicedkebe.

Gadna kolkoozuud bol 1935 onii maka tuşaalgiin tesebees avaansaar tuşaaza ekilee. Tus somo nii Staalin kolkooz bol 53 ceent, amidiin çegnyyreer tuşaaba Men Jrbaanov kolkooz 11 ceentnir tu şaasan baina.

Kezengiin somonii soveed bi kolkoozuud bol maka tuşaalgiin 1934 onii tesebiigi bolzoroosoo urid ba 1935 on i tesebees 50%-gi tuşaaza, erkim zisee karuulkiin tula temeceke josotoi. Ene bol namiin TK iin ... pleeny min togtooliigi bodoto deereni be jelyylkiin telee temecel ba mal azaliigi ulamaa kegzeeze, angi in dalsiieta çanga kariuu bolko geze medeke josotoi.

Gr. Çimediin.

### Burzagootskotiin şataar maka tuşaalgiin 1934 onii tesebiin gyicedkel tukai

**Dekaabriin 10 nii me dee (proceentoor)**

| | | |
|---|---|---|
| 1. | Alair | 99,3% |
| 2. | Barguzan | 82,4 „ |
| 3. | B okon | 88,2 „ |
| 4. | Tarabgatai | 69,4 „ |
| 5. | Ulaan Yde | 77,4 „ |
| 6. | Jiruuna | 102,6 „ |
| 7. | Kabansk | 99,1 „ |
| 8. | M Şiber | 107,1 „ |
| 9. | Kori | 97,8 „ |
| 10. | E Bulgad | 97,6 „ |
| | Respyyblike dotoroo | 93,8 „ |

***

Respyyblike dotoroo makatuşaal giin 1934 onii teseb ba 1934 onii tesebiin 35 kubiaas doogo biş BMASSR iin soveediin 6 dugaar ku ral deere dyyrgeed baika geze BMASSR iin tobiin gyicedkeke ko miteedin prezidiym zoriigo tabi san baina. Ene zoriigi gyicedke ke keregte Barguzanii Tarbagataiin Ulaan Ydiin ba Bookonii aimaguud buzagai geegdeltei jabna.

Ene 10 aimaguud bol 30868,91 ceentoir tuşaaka tesebtei aad, 28948,03 c. tuşaaza 93,8 kubi gyi cedkekee.

Sezeternyyder ilgabariian kara bal: Kamtalagdasan seegter 98,2 kolkoozniguud 93,9 kub bi emçiin azaltan 79,8 kubi gyicedkesen baina.

Sovkoozuud deere abça yzebel «gakai eskeberilke» sovkooz zeb ken 17,1 kubi gyicedkeze, kamagiin syylde şagtagaldaza jabana. „skotovood“ sovkooz 100 kubi ba »koninil« sovkooz 98,6 kubi dyyr gee.

Respyyblike dotoroo selpoonuudiin ba talka tataka gazaruudiin şataar zişyyleer geer taaiduulza, byke respyyblike dotoroo maka tuşaal giin teseb igi gyicedkeke jabada ligi saatuulba.

Zişeelkede: Mukarşberiin selpoo nuud 3,79 kubi, Koriin selpoo nuud 1,80 kubi, Kab an kiin sel poonuud 6,01 kubi. Jaruuniin tal ka tataka gazar 2,74 kubi ba Alai riin talka tataka 3,31 kubi gyiced kesen g m.

Maka tuşaalgiin tesebiigi sovee diin 6 dugaar kuralboltor ekerbişe dyyrgeze, çitiin mozotoi batalsan neriieedee ilaza garakiin tlee temeceke temecel bol somonii so veeduud ba mal beledkeke zurgaa nuudaas odoo jabuulagdaza bai gaa koonkyrse meriiceenii jabaciigi ulam erşedkeikigi erine.

## Makatuşaalgada soveeduudiin koonkyrse meriiceenii jabaca tukai

### „Burzagotskot“ zurgaanii kiisen iledkel tuşaa BMASSR-iin TGKiin gargasan togtool

TGK-iin priizidiym bol koon kyrse jabuulkiin kedelmeriigi ba maka tuşaalgiin jabaciigi kangalta gyi deere olobo. 1934 onii makatu şaalgiin tesebiigi bolzoroosoo urid dyyrgeke ba 1935 onii tese biin 35 poc. gi avaansaar tuşaaka geze tabigdasan zoriigi gi dyyrge kyi tula argaanuudiin baibac, dyyr geedegyi yidebe. (tesebiin 92 proc. dyyrgegdeze, avaansaar 20 proc. tuşaagdaza). Ilangajaa geegdeze jabasan rajoonuud gebel Tarbagatai-1934 onii tesebiigi aai kan 64 proc. Bargazan 74,8 proc. ba Ulaan Yde kotiin zoono 77 proc. dyyrgebe. Emçiin azaltan 74 5 proc. kolkoozniguud 836 proc. gyicedkebe.

Makatuşaalgiin tesebiin ime kangaltagyi geer dyyreged ke bai san jabadal bol AGK ba RGK duu diin zygees ulasiin urdaki uj lza duudiigi dyyrgeke jabadalda gyi ced sanalaa tabisangyi ba sovee duudiin koonkyrse meriiceenii makatuşaalgiin tasadliigi usadkaka eregte gyn udka çanartai asanii gi ulgoodygi ileryylne.

Kedee niutagudaar baisan Bi riaadiin mal beledkeke zurgaanii nadalgatad bol maka tuşaalgiin tesebiigi dyyrgeke jabacada iin tigi el-yylkiin orondo, tuşaalgiin talaar tukai keeredlee kedel 'e, rajoonii ba kedeegiin kedel merçediigi gedergE tatana

Bur. TGK-iin priizidiymiin togtookoni.

1 Soveeduudiin koonkyrse meri ceegi repyyblikiin soveediin 6 du gaar kural boltor jabuulza, bykii seekternyydiin maka tuşaalgiin tesebiigi byrimesen dyyrgeke ba 1935 onii tesebiin 35 proc. aas doogo bişiigi dyyrgeke jabadaligi kangaktiiai AGK, RGK-duud ba mal beledkeke zurgaanuudiin ba nituun emkinyyd byriin maka tuşaalgiin teseteiei dyyrgylke zoriigo tabika josotoi.

2 Selpoonuud ba kedee azaliin talka tataka gazaruudiin zygees makat şaalgiin tesee dyyreeke jabadaluuni deere emkinyyd in ketelberiieg çediigi Ulasiin urdiki ujaligiigi oyyrceze jabadalda sibataazalsanii tula kuu liin kariuu c lgada kabaa duulkagi — AGK-Makabeledkeliin zurgaan sojuuzgi ujalgalga.

3. Dikaabriin 12 ta maka tuşaalgiin tesebiigi dyyrgeeyi kyyyn baisanii ba Ulaan-Yd iin kotiin soveedi n tyryylegçene re uridçalan sanuulka.

4. Tarbagatain rajoondo baika yjecoogoo jamarç kecelmeri ygei baisanii ba rajoonii ba kedeegiin kedelmeriçedte dyy geke jabadalda tusa kyrgegyin telee eesed ingee naidalgatadiigi kari ucalg da kabaaduulkiigi nek. Zolooio ieenkodo duradkaka.

5. Dikaabriin 12 to koonkyrse meriiceenii dyn gargaza, tyyniigi koonkyrs in komiisaza t b kigi emkidkeliin kelteste daalgaka.

BMASSR iin TGK iin tyiyy Dorziin

BMASSR-iin TGK-iin sekritaar Kyzmiin

## Nek. Mikojaanii dergede

MOSKVAA, 10 (TASS). SSSR-iin idee kooliin aza yi ledberiiigi erkilke Arkom nek. MIKojaan, dekaabriiin 7-do Arkomdo eerteni tusa gaar raaporta eke geze Mosk vaada jiisen, tosonii aza yi ledberiigi erkilke deede ebleliin sistieemede kabaatai, svy erkim cugluulagçadiigi dergedee kylieen abça jarilda ba. Tus abalgan deere Ka zakstaan, Leeningraadiin mo zo, B lo-yysi, Baruun Sibiir, Zyyn Sibiir, Koito kizaar, Dunda Voolgiin Kizaar, Vi nickiin mozo ba kolbootiin bişe rajoonuudiin syy cug luuagçad bailcaba.

Raaporta absanii syyleer nek. MIKojaan bolbol syy cugluulagçadtai udaan cag dotoroo jarildaza, tedenii urda oiriin cag dotoroo bije lyylegdeke ked keden çuka la zorilgonuudiigi tabiba.

Syygi erkim cugluulagça diin 45 kynyyd idee kooliin aza yiledberiigi erkilke Ar komiin zakiraltaar tusbyri ve losipeder şagnagdaba. Syy cugluulagçadii 5 kynyyd ojodoliin maşiinaar şagnagda ba.

Cugluulagçad bygedeeree eesediin mergezeliigi deeşe lyylkiin tula Moskvaada tus kai leekce sonosbo.

## BK (b)N-iin TK-iin nojaabriin pleeny miin şiidkeberi bejelyylegdeze ekilbe

MIINSK, 10 (TASS).1935 onii janvaariiin 1 kyrte Beloryysi dot roo 3 0 talka kudaldaka şine laavkanuud neegdene. Oroi kamta talka kudaldadag 1143 laavka nuud baika azai. Gancakan Miinsk kotodo talka kudal dagdaka magaziinuudiin too 121 kyrter esebe. Miinsk kotiin azalçad bol 74 soor tiin talka abça baidag bol koni.

***

ÇERNIIGOV, 10 (TASS). Çerniigoviin mozo dotoroo 67 talka bolgodog gazar ba talkanii zavooduud aşaglalga da egtekeni, teden bolbol syytke byride 234,6 toonno talka bolgozo eke azai. Mo zo dotoroo 20 garan talka bolgokoşine pekaarniguud ba rigdaba. Tedenii kamtadaa syytkede 95 toonno talka bol gon egçe çadaka kycetei azai. Neziinde jikeken, talka nii zavood barigdana.

***

STAALINO, 10 (TASS). Doneeckiin mozo dotoroo şine pekaarniguud Makeejev ko, Konstantiinovko, Krama toorsk, Staalina, Ulaan lyyç, Jenokiijevo geze gazaruu daar kedelmerilze ekilbe. Oiriin cagaa Mariypooli ko todo talkanii şine zavood aşaglagdaza orokoni.

## MEDEECEL

BK (b) Namiin Buriaad Mongoliin Moziin Komitee diin III dugaar pleenym meneeder dekaabriin 12-iin ydeşiin 6 cagta Ulasiin tiaatariin gerte neegdene.

ZOBLOKO ZYILYYDNI:

1. BK (b) Namiin TK ba Kizkomiin pleenymyydiin dyngyyd ba namiin emkiin zorilgonuud tukai (nek. Jerbaanoviin iledkel)
2. Mal azaliin tukai BK (b) Namiin TK, Kizkom ba Mozkomiin zygees gargaglasan diregtivuudiin gyiced kelyyd tukai (Neked Maragtaajev ba Polikaarpoviin iled kel).

BK (b) Namiin Burmozkom

Kubiskalça zaluu

# Zoriuutiin sedelgeer zadagairuulagdaza baisan kolkooz

Jaruuna Egetiin somondo baigaa 3 kolkoozuud enqerezçe kabar negedeze nek Jirvaanoviin nerem zete art el bolson jum Tus. arteel nuudiin negedesenees ko şo azala ni jamaraar emkidkez , jau bai nab gekede Ke e meriin emkid keli n tala buzagai maugaas bykil azalnl unakiin tuilda kyreçe baina Enyyn tukai todorkoi barimtanuu diigi k ruulaja.

## Mal azal deere.

Odoo zilde mainuu aa ilanga jaa tomo yylterin bukanuud igi du laan bairaar kangaza çadaadyi men eizi unaga, daagan g. m. baga aduu daa eeesenl tasalza aduulgada ja buuldag bageed, te en e ba ra yg i, seniiin cagta koolzyi koo soor casan deere konuula yje ma ci gi keldeeze baina. Gadna, bykl mainuudni tne eteli n kyiten dun da tenkiin eki tabiza baikada na rai teiiin ba mal te yylke dolaan bairagyi casan deere tereza bai a da, tede de idylke koolagi o to lo kangadagyi . Ma nn aru l igi senliin cagta cangaar tabiza çadaa ygegees no jaab i sarada 30 tukai koaidoo çonodo dyy be Gadn , 10 garan moridni kaldabarta ebeçenaer ebe, deze yk be. Mal azal i i daagça Erdeniiin geg çe maiirgaa ama mu baicaital baikadi jamarç ienzee abka ygei, karin koikozin go 45 mirgan te keng mandi igi eb rteleed eer in gee kereg byteeze naimaa kize jabana.

## Azaliin zuram sakilga sula

Azaliin zuramiin sakilga ton sulaar tabisan byke kedelmeriçediin 30 proc. ebeçen, azal kedelmerie garadagyi. Azalta ede in byrd kel 5 saraas naaşa kigdeegyi. Z

rim kedelmeriçedni „jabagçab—ja bagçab, kedil azalta ederte gee medegçe ygeib“ geze gemereldeze jabadag yzegdelnyyd ali olon. Az liin byridkel ygeigees udaarniguu diigi şagnaka jabadal ygei, tere kereg ogtolon martagdaan azal t leke ujalgatai baisan aad, dikaa loodoruudiigi ileryylen gargaza çadaadyi uçaraas, azal kedelmerlee çanartalgaar byteeke jabadal ogto ygei, karin dacangiin lamanarigi azaldaa jabuuldag bolzo baina.

> „Bur. Mongoliin Praavda“ ba „Bur. Mongoliin Ynen“ soni nii kebeliin o onii kolegtii viin komsomoolii n emkiiin sekretaar b ta beki zor g te gelder tkim komsomool inag neker
>
> **Lioonid Petrooviç Stepnoi** gegçiin zaluu gaar nasanaas negçeseniigi „Bur. Mongoliin Ynen“ soni n i redaagçiin byke alban kaagçadiin kolegtiv gynzygei gaşuudaltaigaar meccece ne.

## Ulas teriin çanartai kampaaninuudiigi sulaar dyyrgene

Өbesenii kuriaalgiigi 80 proc. yr senii kaaltiigi nojaabriiin 30-do 50 proc. arai geze dyyrgebe. Tariin nii urzacani çanar ygigeer tarisan şaltagaanaas 50 proc. Yke sen. Nojaabri sarada 7000 tekerig telbariiei baisan aad, tyynegee negeç mengiigi tebee ygei. Ulasta t şaaka ebeeni tasebi gi nojaabriiin 25-nii edar kyrter negeç ki ograam ebese tuşaagaa ygei. Azaruin ba ulas teril çanartai çokala kampaaninuudiigi cag bol ortoni dyygekegyi koşo tataza baidag azal.

Ene artelhn ketelberiiegçediigi sainaar şalgaka keregt i. Odoo tyryyleegç bagaa Cedebiin gegçe, makaniii sevkoozdo feermi n caagça baisanaa, kedelmerees çeleelegdesen ba namaas kalag dasan. Arteliin azaligi zasaza emkitei bolgoson juma ygei, byri unagaaza baina.

Mal azaliin brigadiir Erdeniiin gegçe uldiin nain aaça jabas n, meleeç naimaa azaliin baidal ti kai ur da karuulsan tedegees ileeze egene.

Tariaan azaliigi daagçad Tarniin ba Soniin gegçed, Zoriuutiin sedelgeer tariaaa muugaar tariza 50 proc. ykyylsen keregee jan a rç kemzee abtalgyi engersen baina.

Iimede Jaruunii n aimagiin kuil sakika gazaraas Jerbaanoviin nerimzete kolkoozdo şalgalta kiize, tuskai zemelende eris kem gee ab a çukala bolbo. Aimagiin nami n ba gyceedkeke komiteediin zygees Jerbaanoviin neremzete kolkooziin ketelberide erkim bolşovinguudiigi ebeze onco ketelberiigi bolgogtii

# Bagşanariin erke baidaliigi muudkan doromzologçodto darui kemzee abaka keregtei

Jaruuna. Yldiigiin somonii eo veeqiin mengen sangi barigça Smoolkin gegçe eeriingee somo nii 3 surguuliiin surgaeçanariin calingi nojaabriiin 7-kyrter byrin t leke ujalgatai baisan aad, dikaa bri in 1 boltor ogto telebe ygei karin surgaeçadiin calingaa abaka jaa jirekedeni, mengen sangi daag ça Smoolkin bol „taanar surgaeça nar nadada bytegei zaabarilagtan nadiigi surgamaar boltoroo urgasa çadaa edite“ geze ko rogoor ka riuucaad suuza baidag. Enyynii takal aimagiin mengen sangiin tasag keden dakin zakiraltanuudil

gi egesen bageed, tyyniigi ogto keregceedeg ygei, karin eesediin gee saliingi cag bolzortonl byge diigi abaad le amarkan suudag baina.

Men somonii silpoogiin naimaaçan bol surgaeçanariin tamki ab kajaa asuukadani, „çamada tamkkudaldasanii yge bolkagyi“ geze kariuucaka meteer doromzolodo monii zygees garadag baina. Uçar iimees aimagiin prokuroor darui kemzee abagtan.

Kurca delen.

# Manai kariuu

KOMSOMOOLIIN DӨLӨNDӨ Tanai „ebesezuriaalga dyyreedyi“ gesen zyil kozomdoson tula garka gyi.

GABŞAGAI ELÇEDE. (Aga) Jirbaanov arteeliin tukai manai sonindo keden udaa tolilgood kemzee abtaza baisan tala garka gyi.

Men „Tariaa tuşaalgada koişo tatavçadiigi prolet aariiin syydte eke“ gesen bi çegtei adali zyil gar san baina.

SOINKORIIN Ş.—DE. Tanai „TARIAANII KURIAAIGA“ geze eblyyige bol tariaa kuriaalgiin ke delmeriees kozomdoson tula sonindo tolilogdobo ygei.

D BOLKIIN DO TANAI „kol kooz in zeeriigi ebereelbe“ gesen zyiliiei somondo tolilnogyi. Se lengiin aimagiin miliiteede meşke berilekiin tula ilgegdebe.

„BATIIN A DA. tanai „Rnazymov koiko ziin badal“ gesen biçegtei adali zyilnyyd manai sonindo kedén udaa tolilogdoson tula garkagyi.

KORTO ŞARADA. (Kori) tanai „kangalta ygei dyyrgelte“ gesen biçeg kozomdoson tula garkagyi.

TӨMӨR BALTADA. Koikooziin emekei looroor ene“ gesen biçeg garkagyi, kolkooziin pravleeniiin cuglaanda tabiza kemzee abkuulag til. „B sa Cebeg Şaliinda kemzee abka“ gesen zyilii sonindo gar ganagyi, meşkeberide ilgegdebe.

YNENII GABŞAGAIDA. Tanai „Emki ygei bai ial“ gesen biçegtei adali udkatai biçeg garsan tula gar kagyi.

Z. C—nii-de. Tanai „Aduu mo ridiin too tolgoi korosooi“ gesen biçegtei adalikan zyil garsan tula garkagyi.

## Soveediin sunguulida sulaar kandaba

Selenge. Uul aimagiin zarim so mon udo soveeduudiin sunguuli jke sulaar engeeteb eizeelkede: Bajan Kusanii somondo sunguugça dun 54 proc. urgaraan, Jereeglin son ndo 76 proc Men Selengiin Dyy m in scmcndi, „Şine Diiiievni“ geze kolkcozdo surguugçadiigi 100 proc. kabaaduulkin telee, cug laraagyiçyyd 15 azalta ederiin şuzaf açaka meteer aaşalsan baika jum

Enyyn deerees karakada, aikaltar jike aza iin ba ulas teriin çanartai soveeduudiin sunguuliin kampaa ni tus azalçan nitiin durda uul

sisoveeduudiin t y r y y ba na miin emkiidkegced oiiguulamaiiin kedelmeriigi zygyyritel sulaar ja buulsan baina.

Tiime tula enyyn deerees kol tiingco kedelmeride suragaal gar gan abça soveeduudiin sekse nyyçte nite azalçadiigi ergeer ka baaduulza, sungagçadiin zakiagi çyiced bejelyylke bolon bykii aza iim ba ulas teriin çanartai kam paaninuudiigi erçemteigeer gyiced keke,soveeduudiin şine costaaviin dalçalaki zoiiigonuud bolbo.

Dandariin.

# Gaşuudalaa medyyl be

OSLOO, 10 (TASS). Akeera geze kotodo niitiin kedelmeride kedel ee b igaa kedelmerigenii miting e bolbol dorodurasagdagça rezoliyyca ababa:

„Neker KIIROVIIN nasanaas neg çesenii tuşaa gaşuudalaa medyylnebdi. Manai neker KIIROVIIGI alasan kubiskaida esergyy kycenii koriolgotoi kamta tyynde jikeken duraa gutasaniigaa medyylnebdi. Kubiskaliin daisan etegeedte ka ruukan keseelte kyrtekedaa“-gene.

# Jygoslaaviaas medee cene

VEENA, 10 (TASS). Jygoslaaviiin sonnuudiin medeecekeni kadaa Aavstriinkid bol Itaaliin ofiçeernuu diin ketelberi doro Jygosla v in ki le deere jikeken ceregyydiigi abaa çaza baina gene. Basa Itaaliinkid ene mete cereeyydiig Jygoslaaviiin kile deere abaaçaza baina geke.

# Zasagiin gazariin ba darlalgaas arcaba

LOONDON 10 (TASS). Madriid kotoos medeecesenii Josoor Astuuriiin kedelmeriçediin bosolgiigi daraka jabadalda „gabljiata“ zişee geer jabaaçadiigi sagnakiin tula za sagiin gazariin zygees jabuulagda san badarlalgada temer z milinkid bolbol kabaadalcakiigi arcaza, bo solgoçodiin onçon yldesen ger by lenete tusalka san alaibdi geze medyylbe gene. Madriidta komu nis namiin bykil udaridagçad ga ca kynees bisenii kubiskaliin nuu ca kedelmeriigi amzaaraltaigar ja buulza bai.

# Jikeken amzalta

VINIICA, 10 (TASS) Viniickiin treest n saakar kiideg 19 zavoo duud yiledberi e dyyigebe. Megiin dotorki zavooduud orol kamta 18 milion centnirees ilyy saakar n svk oklo bolbosoruulza, 2436 mingan ceentnir saakariigi oron ulasta egebe.

Angiin arasa I-d eliin froon

# Anguurida derşeh ba keçeeltei angu çadiigi gargaka

Angiin arasa beledkeke dal bolbol negen talaas, ul aguu jike olzo eke ynete eo tavaar ba negee talaas ko zaudta kemzyyr ygei jike oruulagdaka josotoi.

Iime jike udkatai çukala paani bolboç, aimag rajoonuu ba somon, toskonii soveedu namiin ba komsomooliin b soveediin emkinyydin uul paaniigi oişooko ygei „ked ieni dutamag baikada, an ka celeegyi“ gedeg oport zanşal gargaza suudag ba talaas, an beledkeke emkin zygees buu zebsegeer cag toni anguuricadaa kangakagyi gadna, opiratiiv ketelberi ygei eeree bytekiigi kyleeze deg uçaraas 4 dygeer kvarta angiin arasa beledkel bykii guudta tasaldaad baina şuu.

Enyynees ga na zarim aimag ta (Jaruuna, Ylderge, Egetii monguudiin kolkoozuud agnu baa emkidkeegyi, mori ko kang gdaagyi baisan. Men Kezengiin somondo gargaza j toi agnuuriçadaa tasabiin jo gargagakyi angiin arasa bele kiin kampaaniigi zoriuutaar duulza baisan gazareeg respy ba kedoroo ali olon yzegd baika juma.

Uçar iimede, angiin arasa b kelt n kampaaniigi cag bolzo 100 kubi er ebişe dyyreekiin lee, derselteı ba keseelt i sai nuurigadiigi tus kampaanida elsyylke josotoi.

Angiin arasa beledkeke jat da esergyy sedelge garga tatigça ti gam kanagyi ke abaza josotoi.

Ž iin B.

# Korido angiin ar beledkel zigşyyr sula

Kori. Tus aimag dotor 4-dy kvartaali n angiin arasa bel keliin kampaani nojaabriin edoriin medeegeer araikan 25 gyicedkebe.

Angiin arasa beledkeke meri jamar şaltagaanaar gyn tasaldalda orobob gekede, so kolkoozuudiin zygees angu diigi tsebiin jesoor, cag b toni gargadaagyi baisanaas ba azal. Zişeelkede, Doodo ku somonoos 30 ton sain angu diigi gargaka ooroldoo baisan ooroldoo 14 agnuuriçadiigi san, ene uçaraar beledkeliin bi gi 3 proc dyyrgebe. Yne somonoos 52 agnuuriçadiigi ka baisan bageed, odco 28 riçadni gargagdaagyi. Tus deere egtesen angiin arasa kedelni 15 proc. gyicedkebe

Uçar iimede, Koriin aimagi miin ba soveediin emkinyyd rui kemzee abagtii.

Dam. Dorziin.

Seeglin

# Leenin Staalinii yndesenii bodolgiin ilaltanuud

N m ba soveed zasag bol 17 zil doto Leenin ii yndesenii bodolgiigi kuuçanda baisan yndesenii il gaagi azalinç ta ilagajaa b lbo soroli ng talaar kimasarig kariin zergi yleeegyi j bu iza baina. „Ydesenii asuudalgi şiickeke kereg bol yndesetende urida yni cagaas yldesen (aza akuin, ulas te riin ba gegeerel bolbosorolin ta laar) gegeeri gi baidal ig ni usadka za gegeesenii ara uudiig tei Rosiigi u asan bolbosorolin ba azalingta laar gyiceed kycyylke argang ni ol gu ika eze e . Staalin kelesen baina. Manai byke soveed kolboo nii kedelmerçen arga ba azalçad b l 17 zil in tuigeza tendesen te neceyydiin ba ilalta nuudiin sa n erergi engeeyeed baina. Leenin Staalinii yndesenii bodolgiin ili tiin dyngyyd maaai Buriaad-Mongol Respyyblikede aguu yke bolson azal 17 zil in turşa dotor Buriaad ulsbolbol, enyyniin udda baigaa kaanta Rosiin kolooniaas aza a unç ba teregtelaer Soveed kolboo to Respyyblikenyyd n regen tyiyy iespyyblike bolzo baina.

Ji enyvd m kan z ruulagdasan yiedberii n oronuud urgazs, iime nyyd ergaant nuudin bygi agaar dyyryeg eze baina gebel, PVKZ, Şiiin zavood, tal a tat ka komoe naed, makani tombin ad, kedel merii edun kaader ba iyyni yn ceesenii sontab urgaza baina. Kedee argiin talaar yndesecree kublaa, koikoozuud bol, buaa din edee notagiin gol çukala kyceni ni bolzo çadi n baina. 1258 kolkoozuudta 68400 erkete aii oros n, ene ni bol kedee aza liin zenii 70 proc. bolno MTS ba sovkoozuud kadaa manai ta naalangiin gazariigi traaqtaruud ba tomo maşiinanuudaar tyreeg e ede i bo, Bceiee ene zilde 687 traaqtar 76 avion aşiina ba 5544 kedee azaaliin t mo maşiinanuud tai bolkodi. Ede tai nt nuud ka daa manai bykii ulasan incyy-t

rizyylegdeserees bolon, negedy geer t ban ziliin dyyrgegdesenees kycendeekyr egeebe Manai ulas kadaa teekniikiin talaar ender bolloo. Ede iialtaruud tolbol, koto n uudiin kedelmeriçen angiiin eder byriin tusiamziin açaar ba namiin bolon zasagiin gizaliin Teb ko, mitee diin ceke tusalan zaar cabag dasan baina.

Ynd senii sojol bolbosoroliin ta laar 17 zil dotor bde tuilii jike ilaltanuudiigi dabasan buriaad Politaarariin zasagaa gartaa abka toi kamta yndesenii sojol bolboso rolin loozon proletaariatiin bolson ba na. Proletaariin digtatuuriin bai kadaa, yndesenii so or bolbosoroi geze juun geeçeb? eeriingee çanar udkiingaa talaar social is majag fo ormiingoo talaar yndesen sojol ka diigi deeeree zoniiei internacionalizm iin sanalaar kemyyzyyike ta prole taariin dgta uuriigi besiizyyike ge son zorilgo ti“. Leeniin ba Staaliniin zabolbiigi b jelyylke zamaar jaba saar, yndesenii sojoliigi de g ryl ke talaar aradiin gegeereliin frcon to ceere ynde eeriin byged igi sun gaka j inaad iigiin surguuliin kedee şaa ng ba nige bainabol. Respyyblike dotor o 699 eriin şaiiin suruulinuud to ei e surguuli dt 66799 b gçu ud suraza, surgaguliin nasatanii kyy gedriin 97,5% iardasan baina ekin şatiin surguuiigi dyyrgegçe degees gyiceed bişe ba gyiced duuda surguuliniu dta 77% oioron baina. Ogtaab iin kubekarii uida baika z niin nem biçeg me eçodeni m n 8—9 proc. bais naa, tespyyblikede dotoo yzeseq m deggeed 67 p oc. baina. Deede surguuuiinuudta ba teekniikumvy te 2000 kynees olon kynyyd surçabaina. Respyyblike do toro 3 ceede suruulatai 12 teekinkyrnei ba 5 şii ze kiiiu-kanii in stiyydtei baina bol. Ganga araiiin gegeerel bol yndesenii bolbosorol min urgaarani çyyren kartuniigi ka rutalka bşe. Nom biçeg medeze araduud unşaka jumatai baika jo sotoi, iiees nomiin sed yl iin pro duu ca ba sonin b çegiin tuilun

urgazaltai bairabdi. Keibee 1924 ordo oroidoo 7 zyiliin nomgargag dasan baina, Enyynees 3 ni buriaad kelen deere kamta 11000 keg gargagdasan bilei, 1933 34 onuud cotor 173 zyiliin nomuud gargag daza, enyyn dutar buriaad kelen deere 150 zyiliin 500 garan minga garan tiraazatiaigaar gargagdasan baina. Ene keblegdesen nomuud bolbol, ene ziiyydte Kizaar bates bvydte kebleze tsragdasan keble lyydiigi toolooqyi gancal Buriaad Mongol ulasta keblelin kebleze gargasan nomuud baina. Ene koj or zeiin torşo dotor respyyblike dotor tarragdasan romiin bykii too t i m bonon şakuu kereg bolso bai.

Sonin biçeg kadaa sojol kemyyzy yigiin tuilun udkatai zyil baina. 1923 ondo respyyblike dotoroo bi de ganca eder byri garoag Buriaad-Mongoliin Praavda geze sini in biçegtei baigaabdi, „Ynen“ bol doloon konogsoo nege udaa keb legden gardag Buriaad Mongoliin Praavdiin kebsargalta mete keblegdeg baigaa. 1934 ondo garaan respyyblikiin sonin biçeg ei, 6 fab ika zavoodiin sonin biçegtei, 14 rajoonii sonin biçeg ei, 5 ulas tor in keltesyydiin sonin biçegtei ba koto ked-enyydte 820 kaniin so nin bgeyydei sonin bainabdi. Ede sonin biçegnyydiiin tuilnin kem urgazaltiigi y d k a t a i i n i ragdaza baina miin enregeelde abaad yzekede ede sonin biçegyydte 6 minga kakas kedelmeri en kedee b çegçed kam tarna, edenyyd bolbol ynendee manai soveeu niitiin byku aza kuinuudiin, soveediin emkinyydiin dotoroo baisan kuriog josonii j baga duutuu bolgkdoguigi tuilan manai bykii kedelmeriin dutuu dundi gi iteryylen gargaza baidag yneni men. Bolbosn baicalin ba bolbosorongoi amaral titn telee temecedeg bolbosorol-ge gee eliin zargaaragar ergeer del gesyylegde en baina. 153 unşalgiin bairan, 10 ulas teriin gegeerel biira, 29 ulaan ger 8 buriaad

ekeneriin ger, 33 soc, sojoliin ge rnyyd 559 ulaan bulan 13 klyyb 53 yiledbeiiçenii ebleliin ulaan bu languud, men tuilnin olon beje makabuudiin sojoliin talmainuuu, 161 klyybyydiin belegyyd encende minga şakuu kynyyd kabaadana, 12 tusagaar bibliute kenyyd ba 130 bibliooteekenyyd unşalgan baisan guudiin dergede bii bolzogdoson baina. Bykii bibliooteekenyydeer nomuudiini too kakas millionoos ilyy. Bykii ede g geereliin zurgaa nuudaar gegeerel bolbosorol ba ilin olon aarmiinuudtai bainabdi enyyn deere basa deiben bairiin ba 50 aas ilyy nyydeiin kinoo ti aatr bolon kotiin tiaatr g. m. kedel merinyydiigi nemeke josot l. Yn desenii urau s ikanii talaarç jike nyyd amzaltatai baisabdi, uran şaikanii yndesenii teekniikyym mau bişe produugca egene, yndesen tiaatr bol, yndesenii respyyblike nyydiin tiaatruudiin negen tyryy bolzo baina, yndesenii tiaatriig olon teb kotonuudta ulas neada yndesenii tiaatein kegeeze baisa nilgi karuulza baina geçe.

Geriin ezen ba kolkooznig eke neoyyd igi yiledberiin gazarnuudta ba bolbosorol gegeereliin udka çanartai jum.

Eneeniigi bagaçuudiin zurgaanuu diigi emkidkesenees bolbo baina. Jaasliiin zurgaanuud respyyblike do toroo 571 kamta 12435 bagaçuuo tai, enyynees kododoo kedelmeriin ee baldagiini 58 cag caglinkini 513 baina. Bagaçuudiin bairiin ka ta 500 bagaçuudtai 56 kyygediin sadaadtai bide, 4874 bagaçuudtai 78 cag cagiin bagaçuudiin talmai bii bolzeed, 425 kyntei 6 kemyy zelgiin geryyd bii yndesen sojoliin baigeerelniigi dyyren yzyylikiin tula egee anagaan emneke jabuul diigi nemeke keregtei, respyyblike dotoroo 1312 orontoi 34 bolnica tai, 116 ambulatooritoi ba terçe

len respyyblike dotoroo kyrcoto sanatoori ba amaraltiin gernyydtei bainabdi.

Geneeryylen bolbosoruulka zar gaanuudiin eneeken angiin kedel meriç kadaa, manai respyyblikede sojoliin baiguulaltiin jikeken dee şelseniini yzyylne.

Namiin XVII dugaar kuraliin togtooliigi 10 mingan kedelmeri çed ba kolkooznikuud bol namiin emkinyydiin udaridalga dooro ja baza yzesen ba yzeeç baina. By kii nam ba komsomooliin emki nyyd Marks Leeninii surga ld kabaaduulagdasan baira. Keden mingan yiledberiin ba koikoozuudiin udaarniguud namiin emkiin udaridagçaar Maarks Leeninii surtalda suralcazi baina.

Manai urida yndesen sojoliin bai guulaltiin talaar egee jike zorilgo nuud baina. Yndesenii asuudal tu kai byged zebeer ilgabariidag ygei bainabdi, yndesenii asuuda l tai tatuar nam bolbol kojor telgee j ke oroslin, şovinizam ba terçe

len niutagiin yndese barimtalka ja badaltai temeceldeg baina. Ynde s n sojoliin baiguulaltiigi caaşa dab byri kurdanaar jabuulza ma nai yndesenii udka nek. Staalinii ynde

senii asuudal tukai zaasan zaabari nuudiigi gyicee bejelyylkein telee olon tooto kedelmerigen ba azal çan araduudiigi el yylen erkidoo kereg bol manai namiin soveed n ba komsomooliin emkinyydiin ilangajaa sojol gegeereliin emkinyydiin daiçalkal zorilgo baina. Yndesenii asuudaliin zoriilgonuudiigi bejelyyl kedee yndesenii asuudal gardag

2 zyiliin karşa yzelyydtei eris te mecee, kominis namiin teb ko miteediin ba inag baeça n. Staalinii ketelberieer Buriaad-Mongol ulasta Leenin Staalinii yndesenii bo dolgiigi dyyren bejelyylkebdi.

## Kuca Namsa

# ANGUUÇAN

Ketel ba ca
Keke taiga
Kebçede,
Celdiee kyiten
Celmeg kongor
Өzleegyyr,
Nogotol kurcaar
Nokoin kucaka
Şajana.

***

Kolboo nemzee
Kuça modonii
Namaagaar
Zereg colbon
Zerlig kermen
Dyylize,
Bolod cemeraal
Buugiin abiaan
kyyjene.
Arteel kamiin
Aidar şanibii
Angauçad,
Ylkee dyyren
Ybsyy cagaan
Kermetei,
Otog teesee
Omog doriuun
Alkaina.

***

Kabçuu tyrgen
Karja çuluun
Gorkondo
Ulaan tyydeg
Oço daleer
Muşkarza,
Olziin bajar
Omog zugaa
zedelne.

Kariuucalgata redaa tor G. Biligaajev

Номер выпускал Д. ДУБДАНОВ. Верстали ЦЫДЕНЖАПОВ Б. и БАТУЕВ Ц. Корректировал П. ЦЫБЕНОВ. Типография изд. газеты «Б.-М. Правда» и «Унэн». Бурглавлито № 930